

ส่วนที่ ๓

การดำเนินการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

การดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ โรงเรียนวัดเสด็จ ได้จัดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

- ขั้นตอนที่ ๑.๑ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน
- ขั้นตอนที่ ๑.๒ การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน
- ขั้นตอนที่ ๑.๓ การสร้างและพัฒนาสื่อและเครื่องมือสำหรับนิเทศภายในโรงเรียน
- ขั้นตอนที่ ๑.๔ การกำหนดบทบาทและหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน

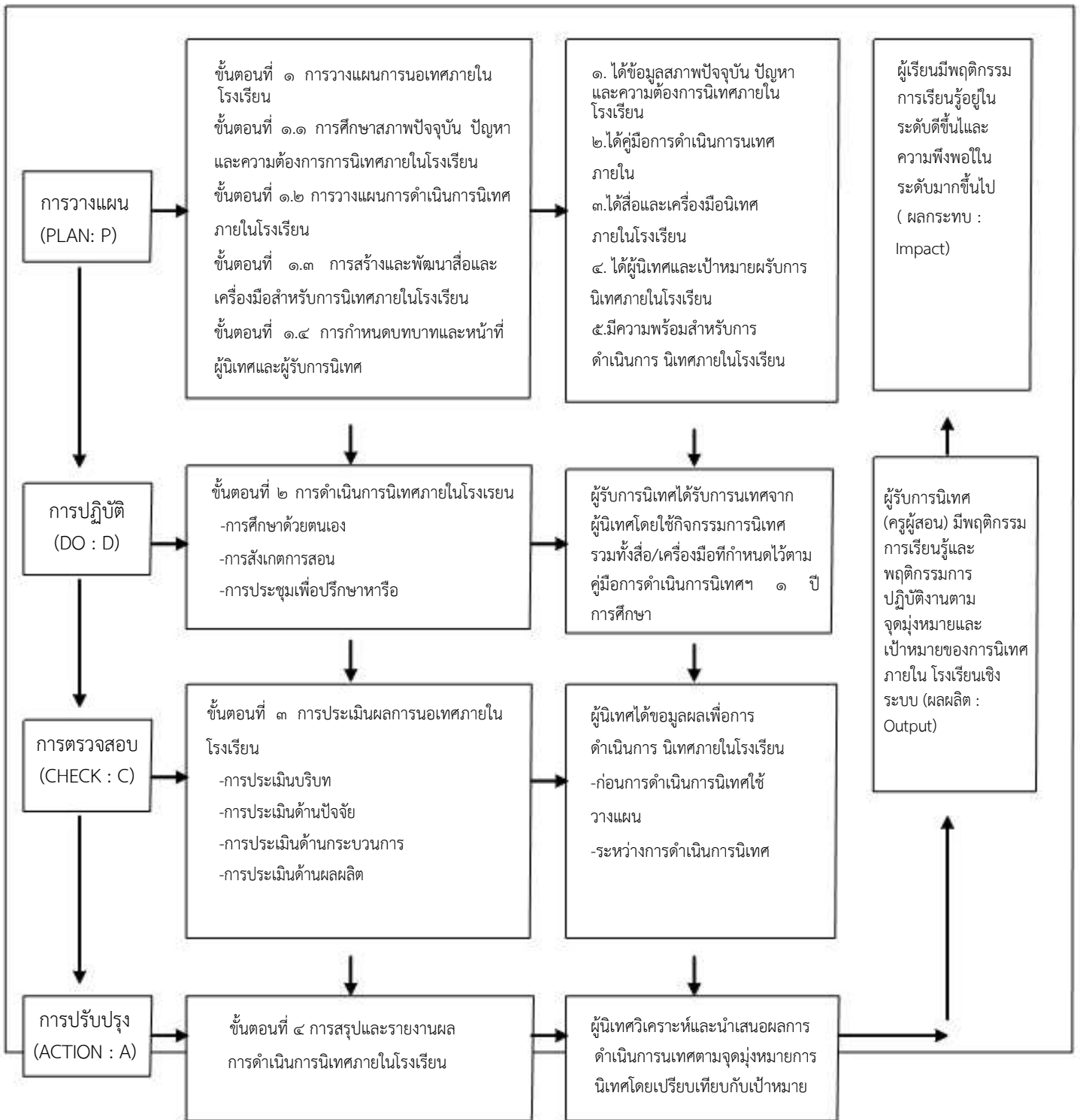
ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๓ การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๔ การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนครูผู้สอนของโรงเรียนวัดเสด็จ เสนอด้งภาพประกอบ ดังนี้

ผังแสดงกระบวนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนวัดเสด็จ

การดำเนินงานนิเทศภายในตามแผนผังการนิเทศภายใน

โรงเรียนวัดเสด็จได้ดำเนินการตามแผนการนิเทศภายในโรงเรียนตามขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้
ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดเสด็จได้ดำเนินการตามขั้นตอนในรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑.๑ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนดำเนินการ SWOT หาจุดดี จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการจัดการศึกษาสภาพของโรงเรียน ทำการสำรวจความต้องการในการพัฒนาครู ด้วยแบบสำรวจความต้องการในการพัฒนา ครู เพื่อให้ทราบทิศทาง และความต้องการของครูในการพัฒนาตนเองและให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการ พัฒนา หรือส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้ให้ครู เพื่อได้รับการพัฒนาที่ตรงเป้าหมายของการพัฒนา อีกทั้ง เป็นการประหยัดทรัพยากรทางการศึกษา

ตารางแสดงกิจกรรมการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการนิเทศภายในโรงเรียนวัดเสด็จ

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
๑	กิจกรรม SWOT โรงเรียน	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	แบบการ SWOT
๒	กิจกรรมสำรวจความต้องการการพัฒนาของครู	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	แบบสำรวจความต้องการการพัฒนาครู

ขั้นตอนที่ ๑.๒ การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนดำเนินการกำหนดยุทธศาสตร์การนิเทศภายใน ปฏิทินการนิเทศภายใน จัดทำแผนการนิเทศภายในของโรงเรียนวัดเสด็จ มีการกำหนดคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียน

ตารางแสดงกิจกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียนวัดเสด็จ

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
๑	กิจกรรมกำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	รูปแบบแผนนิเทศภายใน
๒	กิจกรรมการกำหนดคณะกรรมการนิเทศภายใน	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	คำสั่ง
๓	กิจกรรมการกำหนดปฏิทินการนิเทศภายใน	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	แบบปฏิทินการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ ๑.๓ การสร้างและพัฒนาสื่อและเครื่องมือสำหรับนิเทศภายในโรงเรียน
โรงเรียนดำเนินการสร้างและพัฒนาสื่อและเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายในโรงเรียน
ตามแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยสื่อเอกสาร สื่อคอมพิวเตอร์ และแบบติดตามประเมินผล
การนิเทศภายใน

ตารางแสดงกิจกรรมการสร้างและพัฒนาสื่อ และเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายในโรงเรียนวัดเสด็จ

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
๑	สร้างและพัฒนาสื่อการนิเทศ ภายใน	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	เอกสารความรู้สื่อด้าน คอมพิวเตอร์
๒	สร้างแบบนิเทศภายในต่างๆ	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	เอกสารบันทึกการ นิเทศด้านต่างๆ
๓	สร้างแบบติดตามผลการนิเทศ ภายใน	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	เอกสารติดตามผลการ นิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ ๑.๔ การกำหนดบทบาทและหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน
โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน โดยกำหนดบทบาทของผู้ที่ทำหน้าที่
นิเทศภายใน และบทบาทของผู้ที่รับการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อให้ทราบบทบาทของตนเองในการนิเทศ
ภายใน

**ตารางแสดงกิจกรรมการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศภายใน และผู้รับการนิเทศภายใน
โรงเรียนวัดเสด็จ**

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
๑	กำหนดบทบาทของผู้นิเทศภายใน โรงเรียน	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	คำสั่งโรงเรียน
๒	กำหนดบทบาทของผู้รับการนิเทศ ภายในโรงเรียน	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน ๒๕๕๘	คำสั่งโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศภายใน โดยโรงเรียนวัดเสด็จได้กำหนดปฏิทินการนิเทศภายในวันประชุมประจำเดือนด้วย เนื่องจากมีบุคลากรน้อยและมีภาระงานมาก จึงดำเนินการนิเทศภายในหลังจากการประชุมประจำเดือน มีการทบทวน ชักถาม และติดตามผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ ๓ การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศภายใน โดยโรงเรียนวัดเสด็จได้ กำหนดปฏิทินการนิเทศภายในวันประชุมประจำเดือนด้วย เนื่องจากมีบุคลากรน้อยและมีภาระงานมาก จึงดำเนินการนิเทศภายในหลังจากการประชุมประจำเดือน มีการทบทวน ชักถาม และติดตามผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอน และมีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อทราบถึงความเคลื่อนไหวของการดำเนินการหลังการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๔ การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนวัดเสด็จ จะดำเนินการสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนพร้อมกับการรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ เนื่องจากได้จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีด้วย อีกทั้งยังของงบประมาณในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไปด้วย อนึ่งในปีการศึกษา ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ โรงเรียนวัดเสด็จดำเนินการนิเทศภายในโดยการนิเทศแบบ กัลยาณมิตรมีรูปแบบการนิเทศอย่างกันเอง เนื่องจากใช้การประชุมประจำเดือนในการนิเทศภายในด้วย เนื่องจากครู มีน้อย และภาระงานของครูมาก

แนวทางการจัดกิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน

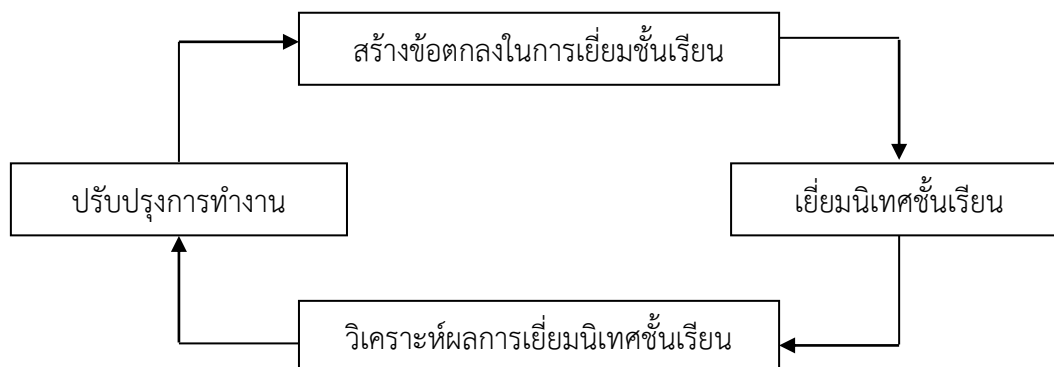
ความหมายการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน หมายถึง การที่ผู้นิเทศไปพบและสังเกตการณ์ทำงานของครูในชั้นเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสำรวจความต้องการของครู
- ๒.๒ เพื่อศึกษาปัญหาของครูในสถานศึกษา
- ๒.๓ เพื่อประเมินผลการสอนของครู
- ๒.๔ เพื่อกระตุ้นให้ครูปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
- ๒.๕ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครู

ขั้นตอนการนิเทศแบบเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

รายละเอียดขั้นตอนการนิเทศแบบเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

ขั้นที่ ๑ สร้างข้อตกลงในการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

การสร้างข้อตกลงในการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน มีขั้นตอนดังนี้

- ๑.๑ พบปะสนทนา สร้างความคุ้นเคยและสร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศแก่ครู
- ๑.๒ วางแผนการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน ร่วมกับครูในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 - ๑.๒.๑ กำหนดการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน
 - ๑.๒.๒ กำหนดจุดมุ่งหมายในการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน
 - ๑.๒.๓ กำหนดเรื่องที่จะนิเทศตามความต้องการ / จำเป็น ดังนี้
 - ๑) การจัดทำเอกสารและงานธุรการประจำห้องเรียน
 - ๒) การจัดห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน
 - ๓) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ๑.๒.๔ กำหนดวิธีการนิเทศ ดังนี้
- ๑) สํารวจปัญหาและความต้องการของครู
 - ๒) สอบถามการปฏิบัติงานของครู
 - ๓) ให้คำปรึกษาแนะนำ
 - ๔) สังเกตการสอน

ขั้นที่ ๒ ปฏิบัติการเยี่ยมชั้นเรียน

ผู้นิเทศปฏิบัติการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน ตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกันกับครู ดังนี้

- ๒.๑ เข้าเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน ตรงตามเวลาที่กำหนด
- ๒.๒ ให้ความเป็นกันเอง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีแก่ครู

ขั้นที่ ๓ วิเคราะห์ผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

ขั้นวิเคราะห์ผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน มีขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ วิเคราะห์ผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียนร่วมกับครู
- ๓.๒ สรุปผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน
- ๓.๓ ให้คำปรึกษาแนะนำ

ขั้นที่ ๔ ปรับปรุงการทำงาน

ครูนำผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน มาปรับปรุงแก้ไข

แบบบันทึกนิเทศแบบเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

โรงเรียน.....กลุ่ม.....อำเภอ.....
ชื่อผู้นิเทศ.....ชื่อผู้รับการนิเทศ.....ชั้น.....

วัน เดือน ปี	วิเคราะห์ผล การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	สรุปผล การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	ให้คำปรึกษาแนะนำ

แบบบันทึกการนิเทศภายในกิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน
โรงเรียนวัดเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑
 ชื่อผู้รับการประเมิน.....ชั้น.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	๕	๔	๓	๒	๑	
๑. การเตรียมการสอน แผนการสอนเป็นปัจจุบัน ๒. จัดสื่อการเรียนการสอนเป็นระเบียบและมีร่องรอยการใช้ ๓. มีสมุดบันทึกการนิเทศประจำชั้น ๔. แต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู ๕. เอกสารงานธุรการ ในชั้นเรียนเป็นปัจจุบัน ๖. มีแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนรายบุคคล ๗. มีแฟ้มสะสมผลงานครู ๘. นักเรียนกล้าพูดคุยกับคนแปลกหน้า ๙. นักเรียนกล้าซักถาม ๑๐. นักเรียนกระตือรือร้นที่จะตอบคำถามของครูขณะที่สอน ๑๑. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย ๑๒. นักเรียนร่าเริงแจ่มใส ๑๓. นักเรียนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ๑๔. มีป้ายนิเทศเพื่อแสดงข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ๑๕. มีป้ายแสดงข้อมูลสถิติของห้องเรียนที่เป็นปัจจุบัน ๑๖. มีสัญลักษณ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๑๗. มีการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ๑๘. มีการแสดงผลงานนักเรียน ๑๙. ห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ ๒๐. บรรยากาศในห้องเอื้อต่อการเรียนการสอน						เกณฑ์ ๕ ดีมาก ๔ ดี ๓ ปานกลาง ๒ น้อย ๑ แย่
รวม						
เฉลี่ย						

บันทึกอื่น ๆ

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
 (.....)

แบบประเมินกิจกรรมการนิเทศภายในกิจกรรมการสังเกตการสอน
โรงเรียนวัดเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต ๑
 ชื่อผู้รับการประเมิน.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 สอนสาระ.....ชั้น.....

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	๔	๓	๒	๑	๐	
การเตรียมการสอน ๑.การจัดทำบันทึกการสอน แผนการสอนไว้ล่วงหน้า ๑ สัปดาห์ ๒.กำหนดสื่อการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหา ๓.เครื่องมือวัดผล ประเมินผลมีอย่างเพียงพอ บุคลิกภาพของครู ๔.ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเองกับนักเรียน ๕.การเคลื่อนไหว ท่าทางประกอบการสอนสร้างความสนใจนักเรียน ๖.การใช้ภาษาถูกต้อง พูดยเสียงดังชัดเจน ไม่ตะคอก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ๗.สนทนาและสร้างความเป็นกันเองกับนักเรียนก่อนสอน ๘.ดูแลเอาใจใส่นักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง การดำเนินการสอน ๙.การนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เกม เพลง นิทาน ๑๐.ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม ๑๑.ซักถามนักเรียนขณะสอน มีการเสริมแรง ๑๒.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามบันทึกการสอน ๑๓.เปิดโอกาสให้นักเรียนให้นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น ๑๔.สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ๑๕.มีการสรุปบทเรียน และทบทวนเนื้อหา						ระดับ ๔ ดีมาก ๓ ดี ๒ ปานกลาง ๑ น้อย

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	๔	๓	๒	๑	๐	
การใช้สื่อ ๑๖.ความพร้อมของสื่อ ๑๗.สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของผู้เรียน ๑๘.นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ ๑๙.คำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้สื่อ การวัดผลประเมินผล ๒๐.มีการประเมินก่อนเรียน ๒๑.การประเมินผลระหว่างเรียน ๒๒.การประเมินผลหลังเรียน						ระดับ ๔ ดีมาก ๓ ดี ๒ ปานกลาง ๑ น้อย
	รวม					
	เฉลี่ย					
	ร้อยละ					

บันทึกอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
 (.....)